

Ekonomisk styrning i staten

Bakgrund, utveckling och utmaningar

SUHF:s höstkonferens 2021-11-25

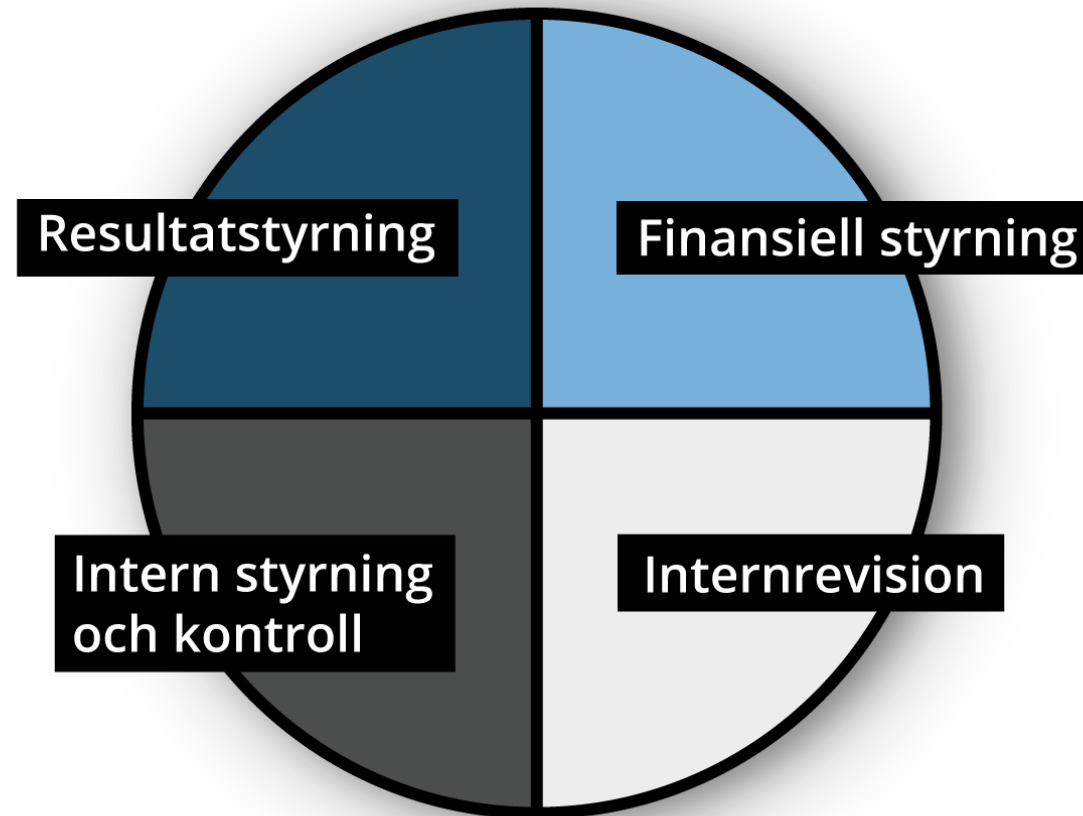
Karolina Larfors

ESV 2021:18 och ESV 2021:19

www.esv.se/publicerat

Ekonomisk styrning i staten

Den ekonomiska styrningen utvecklas i ett sammanhang

- Växer fram i ett sammanhang
 - Uppstramad budgetprocess – effektivitet, hushållning och resultat
 - Delegering och decentraliering
 - Krav på uppföljning och redovisning av resultat
- Rollfördelningen i staten – vem får göra vad?
- Sammanlänkningen med budgetprocessen
- Syftet med den ekonomiska styrningen

Resultatstyrning

Bakgrund, utveckling och utmaningar

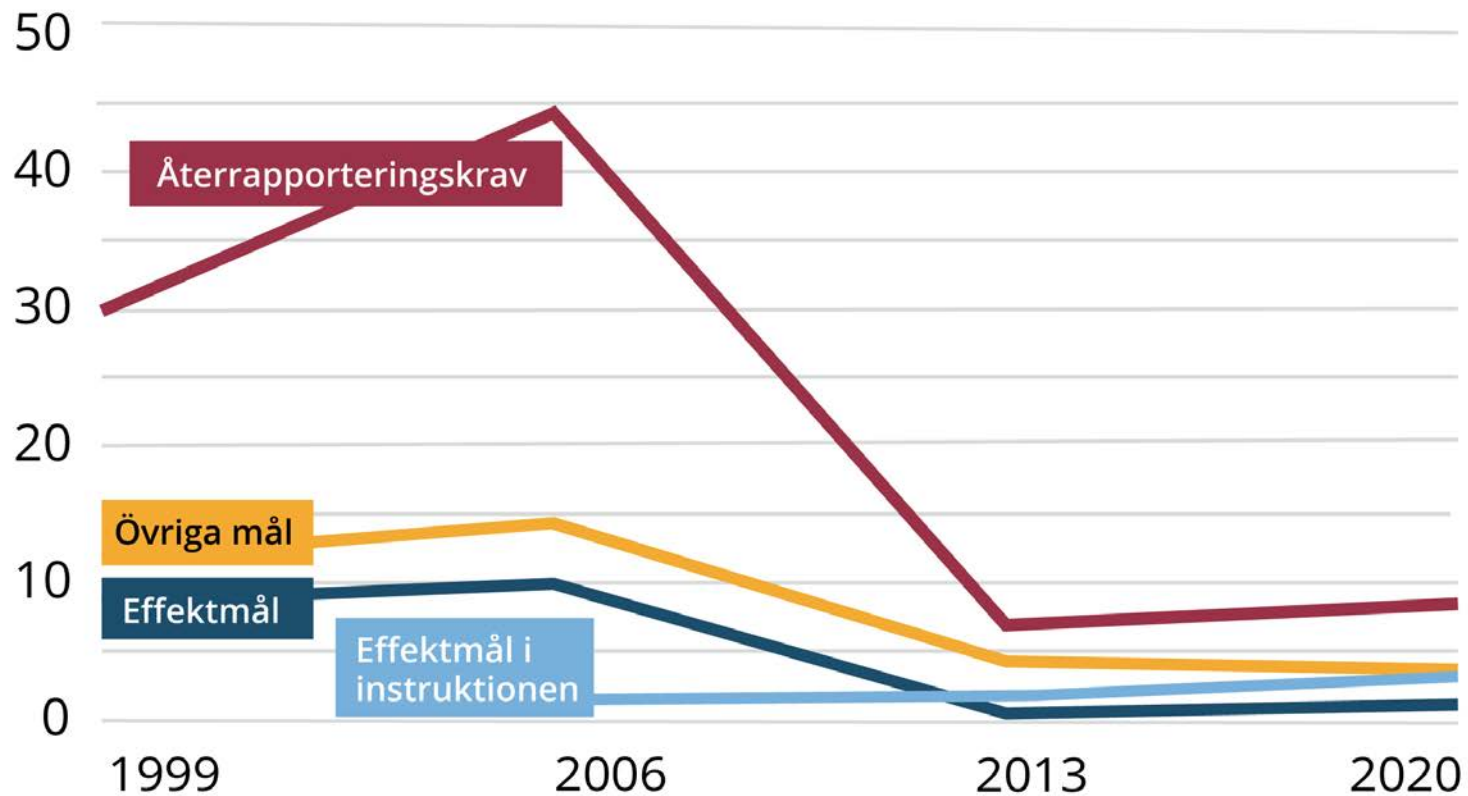
Resultatstyrning i staten

- Kännetecknen
 - Mål för verksamheten
 - Ramstyrning och delegering
 - Återkopplad resultatinformation
 - ... som används som underlag till dialog och förändrad styrning
- Två ben
 - Delegerat ansvar och förtroende
 - Regelbunden återkoppling

Resultatstyrningen – startpunkten

- Programbudgetering (1960/70-tal) har likheter med resultatstyrning
- KP88 introducerar resultatstyrning i staten
 - Omfördelning
 - Autonomi och kontroll – ökad beslutskompetens och redovisa resultat
- Reformen har påverkat tillämpningen av resultatstyrningen

Resultatstyrning – nedslag i utvecklingen

Resultatstyrningen - nedslag (2)

- Resultatredovisningen är en viktig del i resultatstyrningen

- Dagens reglering: resultatredovisningen görs i förhållande de mål som finns
 - Koppling till tillitsbaserad styrning i staten

Resultatstyrningen - nedslag (3)

- Prövande och lärande i utvecklingen – kunskap har utvecklat resultatstyrningen
- Resultatstyrning bygger på tillit – men graden av tillit kan variera
 - Tecken på ökad tillit
- Resultatstyrning uppfattas överlag som ändamålsenlig, rimlig och välfungerande
 - Behov av kontinuerligt arbete och anpassning till nya förutsättningar

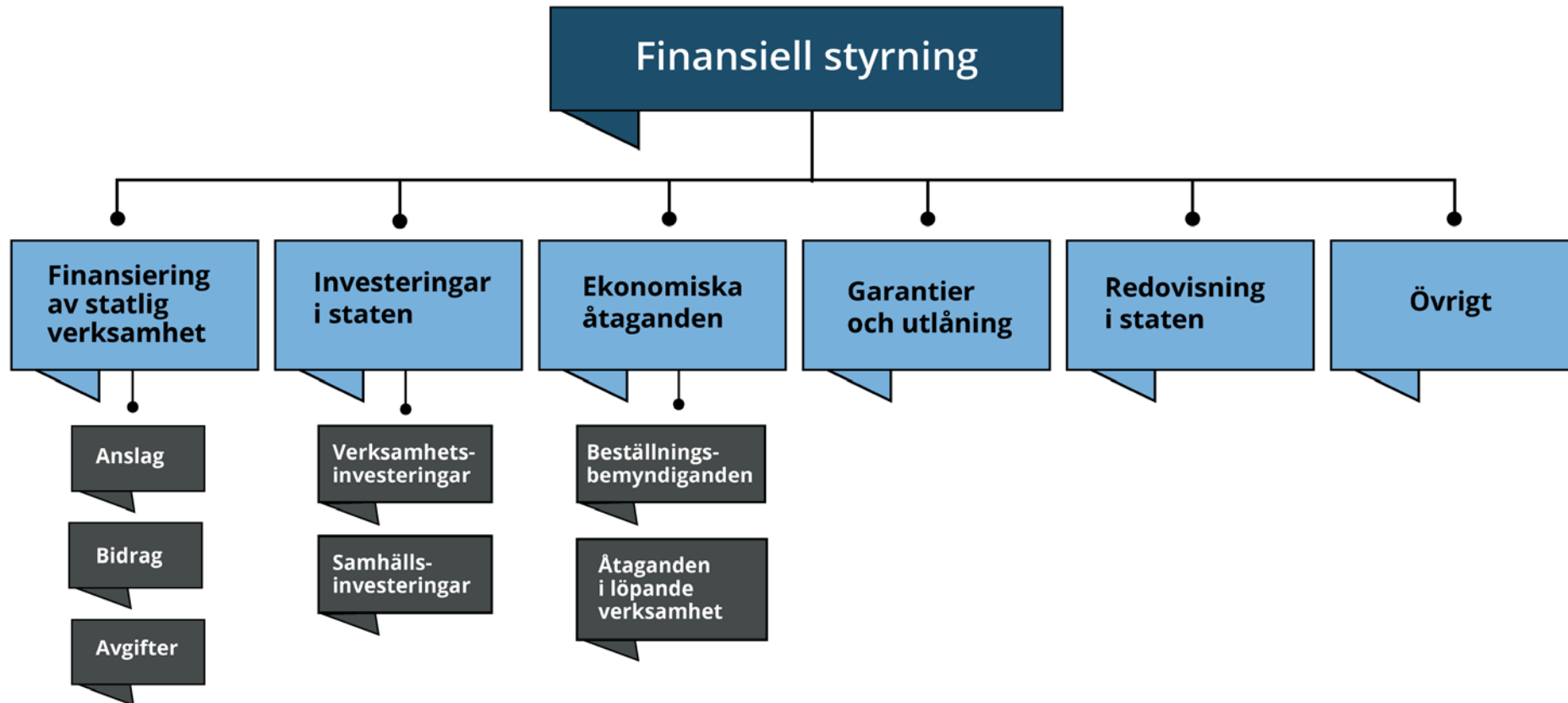
Resultatstyrning - utmaningar

- Utmaningar finns
 - Var ska långsiktiga effektmål finnas?
 - Tillämpningen av reglerna för resultatredovisning
 - Hur hantera tvärsektoriella och horisontella mål och uppdrag?

Finansiell styrning

Bakgrund, utveckling och utmaningar

Finansiell styrning i staten

Finansiell styrning – utgångspunkter

- Det mest reglerade delområdet
 - Utgår från fördelningen av befogenheter
- Syfte: tydliga regler för användning och redovisning av statens medel

Finansiell styrning – nedslag i utvecklingen

- 1980-talet
 - Ramanslag
- 1990-talet
 - Principer för styrning av avgifter
 - Decentraliserad lokalförsörjning
 - Redovisningsmodellen beslutas
 - Lagen om statsbudgeten

Finansiell styrning – nedslag i utvecklingen (2)

- 2000-talet
 - Förordning om årsredovisning och budgetunderlag
 - Förordning om myndigheters bokföring
- 2010-talet
 - Budgetlagen
 - Nya förordningar med anledning av ny budgetlag
 - Ändrad styrning av investeringar

Finansiell utveckling – nedslag i utvecklingen (3)

- Regelverket har mestadels byggts på
- Strävan efter ökad tydlighet och enhetlighet ("alla")
- Det finns en acceptans för den finansiella styrningen
 - Balanserad, motiverad, tydlig
 - Område med minst kritik

Finansiell styrning - utmaningar

- Utmaningar finns för flera delområden, t.ex.
 - Ansvarsfördelningen
 - Budgetering och redovisning av anslag
 - Anslagssparande
 - Avgifter

Intern styrning och kontroll samt internrevision

Bakgrund, utveckling och utmaningar

Intern styrning och kontroll samt internrevision

Intern styrning och kontroll samt internrevision – startpunkter

- Internrevisionen regleras på 1990-talet
 - Problem i myndigheterna
 - Det statsfinansiella läget
- Intern styrning och kontroll regleras 2007
 - Problem i myndigheterna
 - Riksrevisionen bildas
 - Internationell utveckling

Intern styrning och kontroll – nedslag i utvecklingen

- Regleringen av ansvaret har inte ändrats
- Regelverket för internrevisionsmyndigheterna har ändrats
- Ökad mognad i tillämpningen
- Regleringen bedöms som rimlig, funktionell och som ett stöd
 - Förändringar har skapat ett ökat utrymme för verksamhetsanpassning

Internrevision – nedslag i utvecklingen

- Internrevisionsförordningen ersätter förordning från 1990-talet
 - I sak är regleringen relativt kontant över tid
 - Ökning i förordning, men färre föreskrifter
- Fler myndigheter ska ha internrevision
- Tillämpningen av regelverket fungerar väl
 - Utrymme för myndigheterna
 - Regelefterlevnaden har utvecklats positivt
- Positiv syn på internrevisionen

Intern styrning och kontroll och internrevision - utmaningar

- Utmaningar är myndighetsinterna
- Intern styrning och kontroll
 - Hur tillämpa regelverket så att det ger nytta?
 - Myndigheter utan krav på internrevision: hur uttolka kraven?
- Internrevision
 - Internrevisionens resurser
 - Myndighetsinterna relationer

Avslutning

Rapportens slutsatser

- Den ekonomiska styrningen är omfattande men motiverad
 - En kärna i den statliga styrningen som fungerar väl
- Den ekonomiska styrningen har utvecklats på flera sätt
 - Utveckling mot både enhetlighet och delegerat utrymme
 - Utveckling utifrån lärande och anpassning
- Bilden av den ekonomiska styrningen bör nyanseras
- Utmaningar finns – inom och utom systemet

Frågor och reflektioner

Karolina Larfors
karolina.larfors@esv.se